

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes uzruna konkursa “Rakstīsim vēsturi kopīgi” laureātiem Barikāžu dalībnieku atbalsta fondā, 2000.gada 20.janvārī

Godājamie barikāžu dalībnieki, skolnieki, līdzdalībnieki!

Mēs šodien varam dziedāt Latvijas himnu šeit Rīgas centrā tāpēc, ka bija tajās janvāra dienās pirms deviņiem gadiem tādi, kas bija gatavi stāties ar savu augumu, ar savu dzīvību brīvības sardzē. Nebūtu viņi toriez to darījuši, kas zina, varbūt šodien mēs šeit nestāvētu, Latvijas himnu nedziedātu un nebūtu sarkanbaltsarkanā karoga, kas plīvo.

Toreiz ļaudis juta sevī aicinājumu, juta sevī savu sirds un asins balsi, kas viņiem teica: man jāiet un jāpiedalās, man ir jābūt tur klāt, jo šajās dienās veidojas manas tautas, manas zemes nākotne, un es ar savu augumnum, ar savu dzīvību, ar savu izlemšanu varu būt tur klāt, piedalīties. Un varbūt tieši mana dalība būs tā, kas ļaus nosvērt svaru kausus Latvijas brīvībai par labu. Tā domāja simtiem tūkstoši, un ja tā kopā jūt visa tauta, tad notiek lielas lietas, tad notiek tādas pārmaiņas, ko vēlāk sauc par Vēsturi.

Tādos brīžos, kad notikumi var virzīties vai uz vienu, vai otru pusi, svaru kausi stāv līdzsvarā un mēs vēl nezinām, uz kuru pusi notikumi svērsies, tad katra atsevišķa cilvēka pārlicība un gatavība iet palīgā tam, kam viņš tic, tam kam viņš uzticas, tam, ko viņš vēlas līdz veidot, ir tas, kas nosaka vēstures iznākumu. Bet ne vienmēr tas izdodas. Un mūsu tautai savā garajā vēsturē ir bijis tā, ka, neraugoties uz savu labo gribu un pūlēm, svaru kausi nosveras uz otru pusi.

Mūsu atbildība katram savā mūžā ir gādāt par to, lai es nebūtu tas, kurš ir pietrūcis tajā kopējā darbībā, kopējā rīcībā, kas virzīja vēsturi turp, kur es to vēlējos. Tā tas bija toreiz pirms deviņiem gadiem, un tā tas ir šodien un rīt katram no mums. Tas, kas mūs apdraud, varbūt nav tik viegli saskatāms, tik viegli identificējams. Bet uzdevums būtībā ir viens un tas pats: katru augu dienu katram no mums ir jāizšķiras, vai mēs stāvam par savu zemi un valsti, vai esam gatavi aizstāvēt savas tautas intereses jeb vai mēs no tām novēršamies. Un nav svarīgi, ka nav šī kopējā pacilājuma, nav šī kopējā redzamā ienaidnieka, kas varbūt palīdz vieglāk savākties, savilkties kopā. Galvenais ir sevī pašā atrast to lielumu, kas tur vienmēr mājō, bet ko tikai lielos brīžos mēs tā pa īstam jūtam atraisāmies.

Lielos vēstures brīžos ļaudis jūtas it kā pacelti pāri savām ikdienas spējām. Un kopējais spēks un kopējā sajūsma ļauj viņiem izaugt lielākiem, nekā viņi paši domā, ka spēj. Gribētu Jums šodien atgādināt un īpaši tiem jauniešiem, kas toreiz bija tik mazi bērni un varbūt neatceras tik labi šos notikumus - arī jūsu mūžā bez šādiem dramatiskiem notikumiem būs tie paši uzdevumi, tās pašas prasības: mācēt atrast miera apstākļos, varbūt ikdienas pelēcībā bez dramatiskiem kāpinājumiem to pašu spēku, kas bija jūsu tēviem, mātēm, jūsu vecvecākiem.

Kā jūs atradīsiet sevī spēju izaugt lielākiem, nekā jūs paši domājat esam? Kā jūs atradīsiet sevī diženumu un varenumu, kā jūs spēsiet sevī pāraugt un atraisīties no visa, kas mūsu tautu velk pie zemes un vēlētos padarīt mazākus nekā esam? Tas jums katram savā dzīvē būs jāizšķir. Un es ceru, ka jūsu kontakts ar tiem, kas pārdzīvoja šos dramatiskos vēsturiskos brīžus, palīdzēs jums ne tikai izprast mūs tautas neseno vēsturi, vēl dzīvo vēsturi, bet ka tas būs kā iedvesma un uzmundrinājums, ka arī jums vēl visa dzīve stāv priekšā, ar visām tām sīkajām ikdienas barikādēm, kas būs jāpārvar. Es novēlu, lai jūs

tās spētu pārvarēt tikpat cēli, tikpat skaisti, kā visi tie, kas viņās piedalījās pirms deviņiem gadiem.